

NĂM. — SỐ 203

JEUDI 3 Mars 1924

LE COURRIER DE L'OUEST
EDITION EN QUOC-NGU

AN HÀ NHỰT BÁO

報日河安

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

Redaction — Administration — Boulevard Delanoue, CANTHO

TỔNG LÝ: TRẦN-ĐẮC-NGHĨA

Chủ Bút: PHAM-KỶ-XƯƠNG

BẢN NHỰT TRÌNH

ĐƯƠNG CỐI ĐÔNG-PHÁP

BỜN CHỮ LANGSA

BỜN CHỮ QUỐC-NGŨ

TRỌN NĂM..... 5 \$ 00
SÁU THÁNG..... 3. 00
MỖI LẦN SỬ..... 0. 10

TRỌN NĂM..... 3\$00
SÁU THÁNG..... 2 00

BỜN QUỐC-NGŨ VÀ LANGSA

TRỌN NĂM..... 7\$00
SÁU THÁNG..... 4.50

Vì nàomuốn rao báo về việc muabán hay là mua nhựt trình xin viết thư
cho M. Trần-đắc-Nghĩa má thương nghị.
Mua nhựt trình thì kể từ đầu tháng hay là giữa tháng và xin phải trả tiền trước.

*avant publication
Canton 17
L'Administration
Chy de la province de Canton*

MỸ KỸ

TRƯƠNG-NGỌC-GIU Propriétaire

Tiệm họa chọn dung và khắc con dấu ở đường Turc. số 16, ngang nhà hàng. Mollet - SAIGON

Kính cáo cùng chư Quới-khách dặng nay, tiệm tôi có khắc con dấu bằng đồng, bằng gỗ thưng, bằng cây—có chạm bằng đồng, cũng chạm nhân hiệu—có làm một bia chạm bằng đá cẩm thạch, có thợ họa chọn, nhám—hình người mà vẽ: vẽ bằng dấu sơn vô bờ vẽ nước thuốc màu, hay là bằng mực tàu, hoặc bằng viết chì than—họa biển, hèn, tranh sơn thủy—theo rập hát—khắc bình chọn dung vô bán đồng, bằng đá cẩm thạch để theo một bia trăm năm cũng chẳng phai—có thợ chạm cạo thứ cây danh mộc.

Như Quới-Khách nào muốn hỏi giá tiền về món chi xin gởi thơ cho tôi, tôi sẽ gởi cáo-bạch (Catalogue).

TRƯƠNG-NGỌC-GIU. (Ấn khải).

Phở cáo đồng bang

Kể từ buổi An-Hà Ấn-quán, Tại Cánhthơ, tạo sáng đến rày, Lục-châu quân-tử, ơn dày Mãn-cần giúp, này nay thanh-hành, Thanh-hành dặng cửa hàng rộng mở Máy sấm thêm, thấy thơ tin rỗng, Lành in chi thấy đẹp xong, Truyện, thơ, danh-thiệp, thiệp-hồng (thiệp-tan)

Goa, số, bộ, làm cang ký lưỡng, Chắc lại bền chẳng nhượng của người Nói chi sách đóng thì thôi!

Lưng da, lưng bố, để dời ít hư.

Sách in sáng, tinh từ, Kim Túy, Tự điển cùng Sử ký Đại nam.

Tuần tra Pháp lệ, dạy kham,

Cách thi bành án, thiết làm rất hay.

Thước, viết nghiên sáng đây đủ bang

Thiếu chi đầu giấy láng, mực ngời;

Chuồn trao, nào phải uổng lời.

Sang chơi 1 chuyển xin mời các ông

Tuy vật liệu, nay không dễ đủ,

Bồn quán nào dám phụ ý ai,

Khó học thứ mấy chẳng nài,

Miễn cho đẹp dạ Quí-ngài là hơn.

An-Hà-An-Quán Bđ Delanone Ấn-th

Đến khinh.

Lời rao

Một án văn quốc-Am nên đọc, nên lưu truyền cho hậu thế là bốn:

TUÔNG RIM THẠCH KỶ DUYỀN của một nhà đại gia văn chương là ông Thủ-khoa Nghĩa soạn.

Có trữ bán tại nhà

Monsieur-Đỗ-văn-Y

N. 80 Rue d'Espagne và

Rue Catinat N° 95 Saigon

Giá mỗi quyển là 1\$80

Cáo bạch

Có bán cang viết "PORTE PLUMES à RÉSERVOIR" ngòi viết bằng vàng thiết cao "PLUMES EN OR CONTRÔLE"

14k không sét không mòn Có khẩu (AGRAF) một đầu thi bút viết, còn đầu kia thì viết chì (PORTEMINE); có phụ thêm 1 hộp nhỏ đựng năm cộng chi để thay. Cây viết này nếu gìn giữ xài mười năm không hư.

Xin đừng tưởng rằng cây viết này giống theo cang viết năm cái, một đồng của khách

Mua về, nếu xài không đặng không xứng đáng với đồng tiền thì trả lại Bốn hiệu sẽ trả tiền lại đủ. Giá một cây là (có hộp) 4\$50

4\$50

Mua nguyên 10 về bán lại cang tính giá nhẹ hơn ubien Cũng có trữ bán mực stylographique bleue black

tốt

giá một ve \$50

Nhà in An-Hà CANTHO

NOUVELLE
BOULANGERIE Française
Chan Hưng Thai

RUE DU TRIBUNAL

Cantho

Kính cùng quí ông, quí bà rõ: Tôi mới lập lò làm bánh mì kế bên tiệm đóng giấy hiệu TÂN-TUANG ở đường tòa Cánhthơ.

Bánh của tiệm tôi làm một ngày 2 lần: 4 giờ sáng ra một kỳ, còn chiều ló chừng 4 giờ ra một kỳ bánh mới nữa Tôi làm như vậy dặng có bánh mì nóng, giòn, thơm cho quí ông quí bà dùng cho vừa miệng. Tôi đã lập tại Saigon 1 có làm bánh mì đã hơn 20 năm có danh tiếng vì tôi làm bánh kỹ lưỡng sạch sẽ lắm, nay tôi đến Cánhthơ tôi cũng cứ giữ cách thức ấy mà làm cho vừa ý mới hàng luôn luôn.

Xin quí ông, quí bà mua ăn thử thì biết chứ không phải lời chuốt uớt

Nay kính

Chan-Hưng-Thai

Nhà hàng hậu giang
tại Mỹtho

KINH

Trình cùng đồng bang quí khách dặng hay: Hàng Hậu-giang là hàng của người Annam trong tỉnh và Langsa chung tập tại Mỹtho, nơi đường mé sông, gần cầu Tàu tuần đã khai trương bán dặng mấy tháng nay. Cuộc thương mại của hàng, càng ngày càng tấn phát, cũng nhờ có đồng bang vì tình lui tới.

Tại Hàng có bán đủ thứ hàng hóa, hàng lầy, hàng bắc, hàng tàu, nhiều, lành, xuyến, nhuộm thiết tốt, dù giấy, đèn, xabong, thuốc hút, đồng hồ vàng, bạc hiệu Lip, vân vân, còn nhiều thứ hàng hoá-khác nữa kể không xiết.

Vậy xin mời quí khách có dám liếc chi, hoặc khi nào có dịp chi qua chợ Mỹtho, xin vui bước ghé lại Hàng thì rõ biết.

Xin quí Khách nhớ một điều là Hàng này của người đồng hương ta công lao lập ra. Mua một món chi giúp cho Hàng dầy nhờ mơn bạc nào, thì cũng là giúp cho người quê hương nên cuộc tranh thương cùng ngoại quốc. Đó là

ương lối cho người Nam ta, để cho nhà em nương theo mà lần bước vào cuộc lý tài, hầu dặng tranh chút lợi quyền cho quê vức.

Được như thế thì chẳng bao lâu đồng bang ta sẽ chung hưởng mỗi lợi trong bốn xứ.

Nay kính,

Quản-Lý Hậu-giang đương hàng

Mỹtho.

Nguyễn-tân-Thạnh.

Ngò cùng lục châu

Tại nhà in Hậu-giang (Cantho) có bán thứ Carnet để đựng giấy bạc mới bày như giấy 0,10 0,20, và 0,50.

Vậy quí vị nên mua 1 cái để đựng đựng giấy bạc ấy, đã tiện mà lại khỏi hư khỏi rách.

Giá bán thật rẻ mỗi cái 0\$20 mà thôi

Nhà in Hậu giang

Kính cáo

Một việc khá lắm

Có quan Giám-đốc Quesnel sáng lòng muốn bán hai sở ruộng của ngài, ở tại Thập-mười Mỹtho, sở thứ nhất được 46 mẫu, ở dựa mé kinh, sở thứ nhì được 246 mẫu, ở dựa mé kinh lớn kêu là kinh Tổng-đốc Lộc, kinh này xăn mới vét lại lớn lắm, bề ngang chừng 40 thước nên tiện bề chở lúa ruộng lắm, và như muốn chở lúa thẳng lên Chợ-lớn đi ngã sông Văico cũng dễ lắm.

Hai sở ruộng ấy đều là đất thuộc tốt lắm, chẳng còn phải tốn công khai phá chi nữa hết; lại sáng trong đất có mười ba cái địa, cá rất đại lợi. Có một sở đất khác kế cận với hai sở ruộng nói trên đây, chừng 300 mẫu, nguyên là của hiệu Speidel đã bị nhà nước tịch thu lại và có lẽ trong một ít lâu sẽ xiao giá bán.

Hai sở ruộng của quan Giám-đốc Quesnel, hẻ lợi mỗi năm chừng 12 tới 15 ngàn gĩa.

Ái muốn mua lại sở đất ấy xin gởi

thơ cho quan Giám-đốc Quesnel tại

Saigon, hay là gởi cho sở Nhứt-trình An

bà tại Cánhthơ mà thương nghị, và đến

xem bản đồ thì hiểu rõ

Quảng tài Thạnh

Tiệm đóng ghe và sửa ghe
ở bên kia sông gần cột giây thép
vàm CANTHO
PHÙNG-CHIÊU— chủ tiệm

Kính cùng quý vị đáng tường, nay
tôi mới lập một trại đóng và sửa ghe
có sẵn và bề tiện bề tra và kéo ghe.
Tiệm tôi cũng có bán các thứ cây
cưa đủ thước tất mà tốt giá lại nhẹ hơn
các nơi.

Chữ tiệm này biết lẽ nghi của người
Annam nên liếp rước quý vị vừa lòng
luôn luôn chữ tiệm này khi trước có
lầm chủ sự tiệm của hiệu là Quảng-tai-
Lại, tại ai ai cũng biết rằng người ấy
biết nhiều hiền đãi si bực nào

Xin quý ông quý thầy có cần dùng mua
cây cưa đóng ghe hay là sửa ghe đến tiệm
Quảng-tai-Thanh thì rõ.— Cái xin
quý thầy thương.

Nay khub cáo.

TIỆM

Trương-văn-Hanh

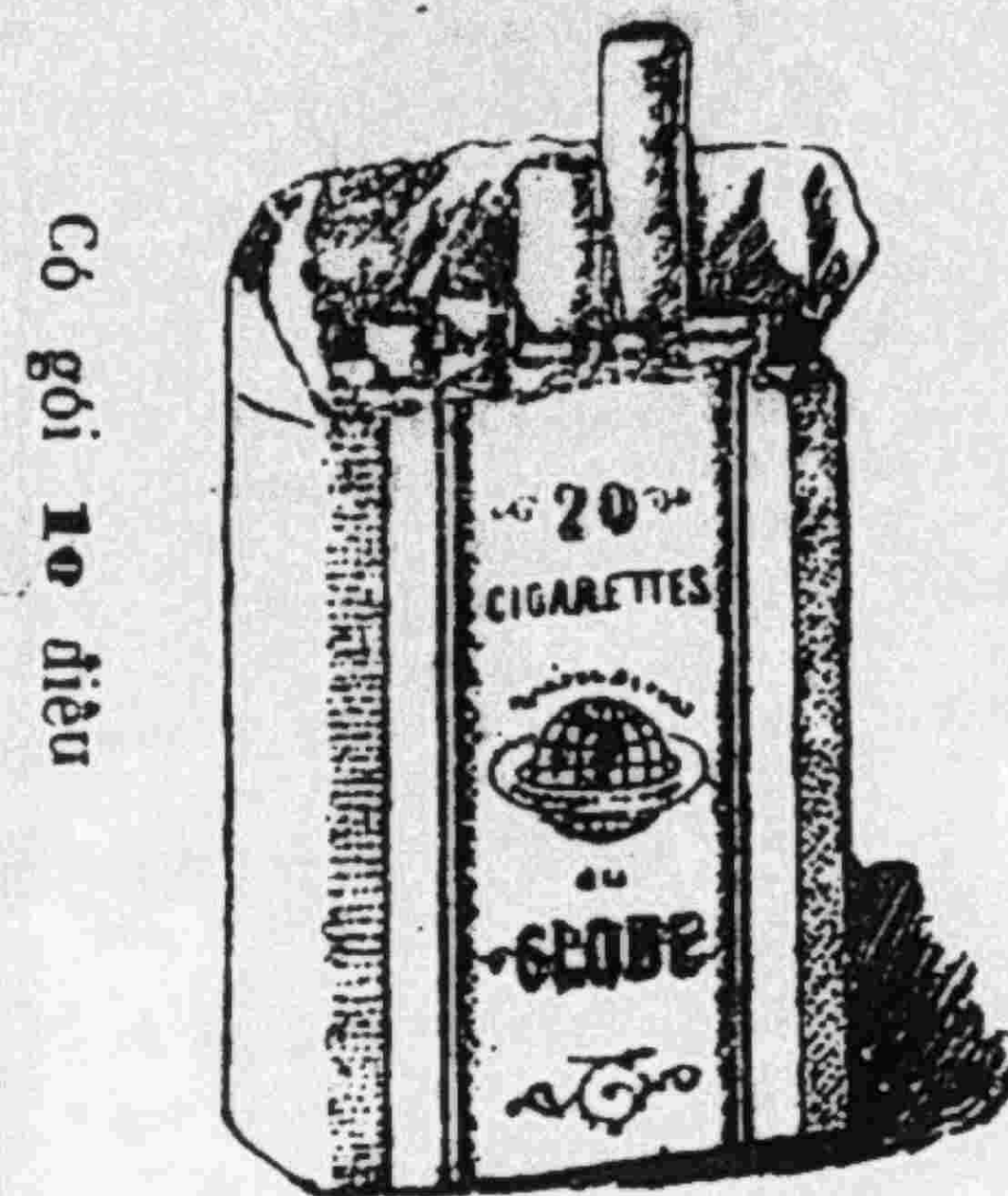
Sa-dec

Có bán xe máy mới và đồ đồ phụ
tùng xe máy và sửa xe. Lành thấp mướn
đền khi đã (carbure) theo cuộc quan,
hôn, tan, lễ, kỷ yên, Tân gia, hạ thọ,
khăn đen trắng nhiều tây và khăn bông
tốt lượng hạng, bán mới và bán lẻ vô
ruột xe máy hiệu Michelin, giầy hàm-ét
đồ đồ đóng theo kiểu kim thời. Quý ông
ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy,
thì gửi thư cho tôi. Tôi sẵn lòng ký
lượng mà gửi contre-Remboursement
nghĩa là đóng bạc nhà thơ mà lãnh đồ
và tôi cho giá đồ phụ tùng in sẵn bằng
chữ quốc-ngữ (Prix courant)

Trương-văn-Hanh.

Của khi

Thuốc điều hiệu globe (TRÁI ĐẤT)

Có gói 10 điều

Có gói 20 điều

Hút đã ngon, dễ đánh lán được
không mốc, không mục.

Tại Hãng DENIS-FRERES có trữ bán

LOI RAO

Kính cùng lục-châu đáng rõ tại nhà
in Hậu-Giang Cẩn-thơ, có bán sách chữ
quốc-âm để giúp cho hương-chức có
quyển thi hành như trường-tòa.

Sách này có 156 trương và có đủ kiểu
yết thi lời truyền rao, của ông DUY-NG-
VAN-MÊN mới soạn.

Giá mỗi cuốn là..... 3\$.00

Tiền gửi..... 0.15

Xin viết thư đến nhà in Hậu-Giang
Cẩn-thơ mà mua.

Nhà máy xay gạo

TẠI CHÂU THÀNH CANTHO

Tại nhà máy này có xay và trữ gạo
trắng bán lẻ và bán tạ. Gạo xay ra có
nhiều hạng tùy theo giá.—

Trong lục-châu, chư vị nào muốn mua
hoặc nhiều hoặc ít, xin viết thư mà
thương nghị.

Décortiquerie de Cantho.

AN HÀ NHỰT BẢO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM

MỤC LỤC

1— Văn minh với văn minh	+	9— Ngoại quốc tân văn
2— Nghĩa-Trung-Cần-thơ	+	10— Nói mà chơi
3— Câu chuyện phụ nhon	+	11— Tiếng tây trời ơi
4— Các chứng bệnh trong mùa nực	+	12— Người ta nói
5— Xuân nhựt tự trần	+	13— No béo gì nà!
6— Ngổ cùng ông Bá-ngộ-Mai	+	14— Nam-kỳ thời sự
7— Bạc giấy mới	+	15— Oan-truyền Ngọc-Hạnh
8— Cái hại về xe hơi	+	

Văn minh với văn minh

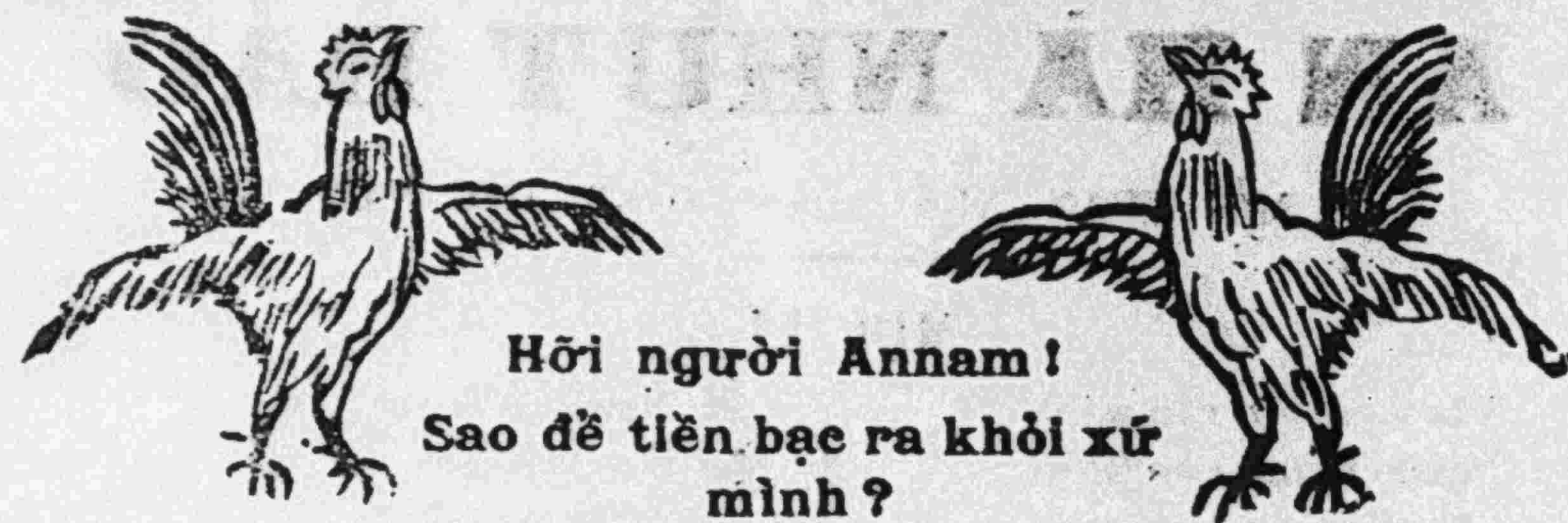
Câu chuyện văn minh bao giờ cũng
có một cái ngli-lý dặt biệt, một cái ý
tứ cao-thượng, không sao lài con mắt
thường như trông đến mà có thể hiểu
ngay.

Thế mà buổi này tại nghe đã chán,
mắt thấy bất nhàm, những tiếng nói
văn minh, những người nói văn minh,
thành ra như cái địa-vị văn minh vẫn ở
nơi quá thấp-thỏi dễ-dàng, chẳng khác
nào một con đường đi chợ. Ôi! nếu
phải văn minh như thế, thời ai còn trông
đẹp văn minh. Có kẻ hoặc thấy người
đang bơi đẩu, bóng nhien hớt tóc đi,
thời gọi rằng: đó là văn minh; hoặc
gặp đũa dốt hèn, nhưng tánh hay chưng
diện bánh bao, giá trò phong nhã, tức
chúng gọi văn minh!!

Teror! kia tôi là nói: buổi này những
câu chuyện văn minh tựa hồ rề-rung như
con đường đi chợ, thời vị tất phải bày
ra cho chán mắt người, tưởng cũng là

một điều không bổ ích chi cho lắm. Hiểu
rằng: muốn biết sao là chính văn minh
thời hãy có cặp mắt tinh đời, dòm
cho suốt năm châu trên thế giới. Nói
thế thời thật cũng có hơi quá, vì như
cái nhân lực ta có mạnh đến đâu, tưởng
cũng không thể nào soi khắp được.
Hàng vậy! lẽ ấy chẳng đợi tôi mới biết.

Nhưng cọng xét thì cặp mắt ấy, cốt
ở nơi cái óc ngli kia, nó truyền báo, nó
dẫn dụ cho, khiến ta chỉ suy những lời
thực hành của đời, chỉ ngli những câu
lý-thuyết của người, tức một điều là
xem các báo, các sách, thời tức mới rõ
hai chữ văn minh nó cao thượng đến
đâu, nó hoạt động ra là bao lớn. Kia
văn-minh như Pháp-Quốc, nó văn minh
như Hồng-Mao, như Huế-Ky v.v. đó mới
chỉ thị văn-minh, văn-minh ấy mới có
thể khiến cho người kinh tâm lạng đờm
được. Hết đào sông xẻ núi, đến rạch
biển vượt trời, thời không việc nào là
người không làm được; không điều nào
là người chưa hưởng cái danh-dự vực

Hỡi người Annam!
Sao để tiền bạc ra khỏi xứ
mình?

Hãy dùng thuốc hút hiệu **CON GÀ** thuốc chưa vấn
và vấn rồi

VÌ THUỐC NÀY NGON HƠN HẾT.

ĐÃ THƠM THO LẠI GIÁ RẺ HƠN CÁC THƯ KHÁC.

Thuốc CON GÀ trồng tĩa tại xứ Đồng-Dương

Nên giúp hội *Société des Tabacs de l'Indochine*,

66 Boulevard Bonnard. — Saigon

hầu giúp muôn ngàn người Annam.

rở giữa thời đời cạnh tranh này.

Trước kia, Annam ta nào ai đã ngờ cái thân con người mà nhẹ nhàn đến thế, có thể bay bổng khỏi cụm mây tít-mù kia; song đến thời bây giờ thì đã chán; lại rằng: trong một ít lâu đây sẽ thấy có hàng Phi-thoán để lãnh thơ - từ và đưa hành khách trong khắp cõi Đông-Pháp.

Oil mượn đường trên không-khí mà đi, lại được gấp mấy mươi lần mau hơn những kẻ chạy xe trên mặt đất, thời trước có kém gì một vị thần tiên! Khéo thay! văn minh như thế, trông đến cũng nhường.!!!

Những lối cực kỳ tinh-xảo của người ngoại quốc hàng chếp ra biết bao là quyền sách, quyền nào cũng to-dày, ấy mà ta muốn kể cho hết ra đây, thời

chắc cũng không thể được. Cứ xem ngay như trận giặc Âu-châu rồi đó; tức đủ biết cái tài lực của người.

Bao nhiêu điều thực hành mà ta được trông thấy, hoặc tận nơi mắt ta, hoặc từ nơi sử-ký chép lại, thời cốt bởi đâu mà có? Chẳng phải mất công giải, mà tưởng chắc ai nấy cũng đều dư hiểu rằng: cốt ở sự văn-minh.

Ấy vậy! lời khen văn minh của người thời khen mãi không nhàm, mà đến như lời nói văn minh của ta thời vừa nói ra bất chán. Trước kia, không cần lập lại, mà từ trong khoảng 60 năm, kể là ngày có bóng cờ tam sắc đến giờ, đã được thấy người mình thi-thố những điều gì mà đáng gọi văn minh? — Chắc có kẻ bảo rằng: người mình sang Pháp

có hàng ngành và
người thay mặt trong
cả hoàn cầu

Descours & Cabaud
PRODUITS METALLURGIQUES

Vốn 40 triệu quan

Số 1, Quai de Belgique Saigon

Hàng này bán giá
rẻ hơn hết trong
miền cực Đông.

BÁN SỈ — BÁN LẺ

Hãy đến viên kho chúng tôi hay là viết thư hỏi giá: Đồ khí dụng trồng tĩa.
Cày ruộng, cày xới đất, cùp, cựa, cuốc, ván... ván...

Xương lán (Tro vãi ruộng)

Đồ dùng cho những người lãnh việc làm.

Đồ dùng cất nhà, sắc để dùng đúc sừng, đà.

Ciment Tonkin (có trữ bán tại hàng này mà thôi), gạch và đất xây lò, đủ thứ bơm (pompes) ống đồng và sắc, xe rửa và đường rầy hiệu Décauville (matériel Décauville)

Đinh ốc, bù lous (boulons), giây kẽm, mảnh mảnh đúc, giây cables, giây gai e ví xe bò, sắc làm nhà, đồ dùng trong nhà hàng cang vàng, mảnh, mảnh, sơn dầu trong, đèn khí đá. Tô sắc tốt không cháy và cạy khóa không được chiệu "Les Gaulois" tốt hơn hết, ghế bàn hiệu Thonet, thuốc súng.

trở về thành tài, đã làm ông kia ông nọ, thiếu gì hàng trí thức, các hàng ấy có thể sánh vai cùng người Langsa, thời tức là bây giờ ta văn minh rồi đây!

Chưa đâu! nếu nói như thế thì e lắm. Đại phẩm hể nước nào mà văn minh thì nước ấy giàu, dân ấy mạnh. Nước ta trong muôn phần thì chỉ được một ít phần người trí thức, còn thì những bực thường đủ ở đời, chỉ là thủ phận cho xong, hầu giết cái ngày giờ trong lúc ở trên mặt quả đất chuyên-văn này vậy.

Tóm luận thì: nước ta chưa có gì mà đáng gọi văn minh; huống chi những phường mặt cửa mướp đáng, mà hể có chút trao đổi chừng diện, kiểu lạ thức xinh, thì lại cho văn minh; thấy vợ chồng người chiều cặp tay đi bóng mát cùng nói văn minh, nhứt thiết chuyện gì khoái nhân thì đã đặt: Văn-minh.

Oil văn minh thế ấy có khác nào là đứng thế kia. Đứng mà không nhâm lối thì lại ra Đàng; còn văn minh mà

chẳng thiệt văn-minh thì phải hóa văn-minh mặt-nạ. — Ngụy thay !!!

T. Q. TIẾN

Nghĩa-trùng Cánh thư

Vì bởi lòng công-chúng hằng ước ao, lại là một cuộc phước thiện, một cái nghĩa-vụ cho đồng-bào ta đáng làm hầu để cho kẻ văn-cánh gởi xương an-ôn ngàn năm; nên chi Bón-Báo là gia lâm bản tính luôn mấy kỳ báo rồi, cái văn-để lập Nghĩa-trùng tại Cánh thư. Tuần rồi Chủ-Bút của Bón-Báo có đến viếng ông Vô-văn-Thơm Chủ-Hội Khuyến-học Cánh thư đặng rõ thửa ý ngài về vụ này. Ngài rất hiệp ý và đã tỏ bày các điều Bón-Báo đã thuật nơi kỳ trước (An-hà số 202).

Ngày 28 Février rồi đây, M. Phạm-kỳ-Xương có gặp thấy Trầu-như-Cang Chánh (ông Châu-thành Cánh thư, sẵn dịp có hội thăm thấy về vụ lập Nghĩa-trùng. Thấy Chánh-tổng tỏ rằng: Thấy cũng sẵn

lòng lo làm việc này lắm song giải-dải ngày giờ đây là bởi chươg. Thấy bạn nhiều việc quan, Thầy cũng đã bàn tính cùng quan Chủ-quận đôi ba phen, tưởng khi thế nào nọ năm nay cuộc Nghĩa-trùng Cần-thơ sẽ thành lập; vì Thầy đã xin và quan Chủ tịch đã y phê cho 1 sở công-diễn 4 mẫu của làng sớ tại Tân-an, cách Châu-thành vài ba ngàn thước gần đình-thần của làng. Hiện nay đất đã có sẵn, chỉ còn lo cho có tiền mà bồi-bổ sớ đất đó lại, làm vườn ráo và sắp đặt hạng lệ chôn-cất ở trong. Chỉ tiếc nhà-giảng thấy công lo tạo sớ rồi, kêu-vờ theo điệu kim-thời chẳng phải là hoa-hoè chạm-trổ như các nhà-giảng khác, chỉ làm cho tiện, cho gọn mà thôi, nhất là dùng 2 mẫu đen với trắng nhiều hơn, như thế xem ra mới nhảm cuộc bi ai trong đám xát. Thấy đã cho một người thợ đi Saigon mua nhưng và đồ phụ tùng theo kiến vở của thầy định đó.

Theo lược-kiến của Bồn-báo thì như vậy: muốn cho có tiền mà bồi-bổ cuộc Nghĩa-trùng, hoặc đắp lên cho cao ráo, hoặc làm vườn ráo, hoặc làm nhà âm-công; thì phải xin phép quyền tiếu, hay là kêu hùn, phân-hạng lệ tùy giàu nghèo mà đóng vào hội. Các điều này Bồn-Báo đã có bàn trong mấy số trước rồi. Vậy ước-ao cho cuộc lập Nghĩa-trùng (cimetière) tại Cầnthơ cho mau thành tựu thì cái công-phu của người soạn lập chẳng phải là nhỏ vậy.

AN-HẠ

Câu chuyện phụ nưn

(tiếp theo)

Hôm rày thiệp hầu chuyện chị em cũng gần được thoả mãn, thật thiệp rất vui. Nhưng vì thiệp hẹp nghie cần thấy nên biết sao nói vậy đó thôi. Cho hay lời thật trái tai mà lợi nơi việc làm, thuốc đắng khó uống mà lợi nơi tật bệnh; há ai tránh khỏi những điều thị phi, hưởng hổ việc đời biết đâu là phải trái. Và lại cô-nhưn có nói: «trí nhưn bách lự, tất hữu nhứt thất, ngu nhưn bách lự, tất hữu nhứt đắc», thế thì lời nói của thiệp, vì tất toàn là vô ích cả đâu. Và cũng bởi cái lòng nhiệt thành của thiệp đối với phe nữ giới ngày nay có cái mối cảm tình không thể làm ngơ đi được. Nên dầu cho thiệp có nói điều chi sai-siễn, lời chi thô-quẻ cũng như chị em lượng cho.

Kỳ rồi thiệp đã nói: còn biết bấy chuyện nhỏ-nhỏ mà bọn nữ lưu chị em mình cần lưu tâm đến lắm. Ấy quá thật vậy. Thiệp thường thấy lắm nơi các tía lâu hồng, suốt đời hưởng những cao-lương mỹ-vị, quanh năm mặo những lụa-là tơ-nhiều. Đi ra thời chơn hơn chơn hài, đeo xoàn mang ngọc hộp son bình phấn, xạ ướp hương xóng. Ấy là đồ nữ-tác nữ-công đó. Còn phần ngòn hạnh thì kiều-ngoa phóng-túng, nói bỡn cười đùa, ngoe-ngảy trúa-trây là gốc. Lại thêm đình-dám bóng-chàn, hội-hàm ca-xướng, chẳng dám nào chị không xem. Liều ngộ hoa

đường, bài giờ bạc tháng, không nẻo / đến nhà thờ tiên nưn thì để hương làn nào chị chẳng đi, không nơi nào chị chẳng đến. Ngoại giả thì bếp núc không hay, chổng còn cũng mặc.

Sự vụ trong nhà thì phú mặc con vú em, thằng tớ nhỏ là xong.

Thậm chí đến những chị áo vải dài gai, quanh năm chỉ chạy lo lẩn-táo mà cũng ham tranh đua so-sánh, bắt chước những chuyện dờ-dạng của người; nào là bươn-chải chắt mót, sấm ăn sấm mặc cho đủ thức đủ màu, làm tuồng bà lớn mợ to, giả dạng cô này thiếu nợ; lại còn tập-lành lời nói, trau chuốt tiếng cười, chuyên nghề ngan ngược, sanh giọng điệu-ngoa, học theo thói điếm-dàng phượng trác-nết. Hễ ai đến gánh nặng thì hỏi chào đón rước, trả thuốc mời khuyển, bằng tới tay không thì mặt chằm-chằm nặng ugg đá đeo, khua đồ đập đập um-sùm eo-óc.

Thế mà gọi là ngoan, xem họ hàng như người dưng kẻ lạ, coi chổng con chẳng ra cóc-rác chi.

Làm những điều nang thực danh ô, làm những chuyện tối phong bại tục.

Mà nếu gặp «ông sư» «hoà thượng» «cốt động» thì đầu gặt chấp tay, miệng thưa lòng kính; người nguyện làm chúng sanh, kẻ xin làm đệ tử. Người thì đem con qui y cho thầy chùa, kẻ đem con ký bán cho thầy thủy. Đua nhau thờ phượng nhưng là ông trạng, ông tả, tử-vi, táo-đế, cùng là tinh non chúa lá, bà hoả, bà hồng, cứu-thiên, la sát. Lốp thì «chay trường» «chay thập» ngày viá ngày năm, sấm sanh lễ vật: hoa quả, chuối xôi, nhan đèn vàng bạc, đèn miếu tới chùa, thành tâm phục bái, mong mỗi việc cầu an cái phúc vậy vậy; thậm

đến nhà thờ tiên nưn thì để hương làn khói lạnh, lo am đến chùa miếu cho âm cúng trang hoàn.

Ồi! chỗ đáng thờ phượng thì không lòng thờ phượng, nơi phải tôn trọng đã chẳng trọng tôn. Có phải là làm chuyện trái đời, làm việc dối thế. Sách có câu: phi kỳ quý nhĩ tể chi siểm dã (không-phải vị đáng cúng tế mà cúng tế ấy là kẻ a dua), hưởng hổ đạo quý thần rất nên mầu nhiệm, có lẽ nào thường lai-ván nơi bàn thờ mà hưởng hương-trà lễ-mệ của thập phượng. Và lại làm lành gặp lành, làm dữ gặp dữ, ấy là thế sự đời voay; lựa là phải ép xát khăn cầu, bầu xin thánh thần chứng giám việc lành cho? Hoặc là chứa lòng hiềm-ác, có dạ độc-sâu, làm chuyện thất đức bất nưn mà phải hương sớm đèn khuya, ngươn cầu thần thánh, xin phò-hộ cho khỏi mang đầu ác báo đáng chăng?

Đó toàn thị là những chuyện cần-rở của bọn nữ-lưu chị em mình hãy hư phí.

Than ôi! Đổng tiếu huyết-mạch làm đồ mỗ hời, xót con mắt, cấp-nấp bồn-chen mới có, mà bởi lòng ám-muội tưởng-xang, dạ mê hoặc dị-doan, đành đem đồ sông Ngô, cùng đốt cháy tiêu theo giấy vàng bạc, ngọn nhan đèn thời thật là quá thắm.

(còn nữa)

THỊ-HẠNH, Cairăng

Các chứng bệnh trong mùa nưc

Thường năm, trong mùa nưc từ tháng giêng chí tháng 5, khi trời ôn-nhiệt thì

hay sau nhiều chứng bệnh cho nhơn-dân, nhất là bệnh thiên-thời, bệnh trái-trời năm nào cũng hàng nhiều-hại mạng dân chúng ít. Như lúc này trong tỉnh Cánh-thơ đây nhiều làng đã tử-tử cho hay rằng: bệnh thiên-thời và bệnh trái-trời khởi sự có rải-rất bộn-bàn, tuy lúc này giờ chẳng phải là tỉnh lầy cho nhiều người một lảo, song chứng bệnh hiểm nghèo, hễ người nào chẳng may mà vướn nhảm thì ít khi lành mạnh đặng. Sở Y-viện cũng gần sức ngăn-ngừa bệnh đó cho nhơn-dân, là khi nào hay đặng tin bệnh đó phát hiện nơi nào thì lập tức phái một thầy thuốc-dưỡng đoái tùy thuốc và đó khử độc thân hành đến nơi hoặc cho thuốc, hoặc trông trái cho những người lại vào cùng kẻ bệnh. Thoàn như người bệnh phải bỏ mình thì lầy chôn cất theo phép vệ-saun phòng khỏi lây cho kẻ khác.

Từ năm 1918 đến nay, lại phát ra một chứng nóng-lạnh người Langsa kêu là "grippe". Chứng bệnh này, khắp cả hoàn cầu dân sự nước nào cũng bị nó sát hại trong năm đó. Sau khi nóng lạnh như điên, thì nó làm qua chứng ho, lẫn lẫn sưng phổi người bệnh phải chết.

Năm 1919 và 1920 có phát thêm một chứng bệnh rất hiểm-nghèo nữa là chứng "Encéphalite léthargique", chứng này hễ người bệnh nóng bữa trước qua bữa sau thì á-khẩu rồi nằm mê mang tới chết. Người Annam mình không rõ gọi là đau bang, lằm bang nên mê, cứ lo thuốc bang sau rồi nào thấy chi hiệu nghiệm. Bởi có trong năm rồi, người ta chết nhiều lắm về chứng bệnh này.

Năm nay (1921), lúc bây giờ lại nghe nói chứng bệnh "grippe" tái sanh. Tại hạ đau bệnh này cũng nhiều, bệnh

sơ phát ít nóng, duy có như điên, mỗi tay chơn và đau lưng khó chịu lắm. Trong ban ngày thì tay chơn bớt mỗi song cái đầu cứ nặng hoai, miệng đắng, bản thân, nằm không muốn dậy. Trị nó chẳng khó, người bệnh hãy dùng một liều thuốc mỡ trước, nếu dùng được thứ thuốc "Van-linh-tê" càng tốt hơn; vì nó cũng kêu là "la reine de grippe" sau khi mỡ rồi, thì dùng quinine trộn với antipyrine 0,gr 50 mỗi thứ, uống như vậy trong 2, 3 ngày tự nhiên mạnh như thường. Phải mặt áo ấm, đừng để lạnh phổi sau chứng ho không tốt.

Mùa nóng-nực, khi trời độc-địa, các chứng bệnh hay do đây mà sanh, nhất là năm nay thời tiết có hơi dờ dỗi độ rày là tháng giêng tháng hai sao lại còn gió bắc, hơi gió lạnh phát đau, vậy hãy giữ gìn vật thực và nước uống cho ấm, đừng dùng đồ sống-sít, nước bầy nấu cho chính sẽ dùng, ấy là điều cần yếu trong cuộc ngăn-ngừa bệnh truyền nhiễm đó.

VỆ-SANH

Xuân nhựt tự trần

Nhựt nguyệt thế hi, hết xuân hạ, tới thu đông, lật bát đá măng năm Canh-thân, lại bắt đầu năm Tân-dậu. Thế là gọi hết năm cũ bước qua năm mới, năm mới tức là tân xuân. Kia tiếng học-trúc, nọ là đào phù rước xuân về, mừng xuân đến, nào màu xanh đỏ trắng đen, nào người già trẻ bé lớn, đua nhau hớn hờ mừng xuân. Xuân đầm-ấm, xuân bi-bàng, xuân hoà vui cùng thời gian, xuân chung thích cùng trời đất. Xuân này đến, nhớ trực lại xuân năm ngoái: khói Tây-chay tự mây bay cuốn-cuộn, dạ

Đông-bang như lửa cháy ừng ừng, nay ngánh lại mây muốn ngàn ức triệu khóm khói lửa Tây-chay đầu đã tác queo, trông chừng lạnh ngắt. Ôi! ầy bởi chưng không ai có dạ nhiệt thành oam quạt mà quạt cho bén, cho hừng, để đến nỗi tro tàn khói lạnh! Này xuân! rất đổi là loài thảo mộc như giống quả hoa là loại vô tình vô cảm mà còn biết mừng xuân đến, bốn-tứ đơm bông, lãng-xãng nở nhụy; huống chi là ta, loài người, có trí, sao lại không mừng xuân, chào xuân, dâng mừng lại cùng xuân cho thoả niềm thịnh khí! Ôi! xuân ôi! xuân có biết, kiếp con người chìm nổi, gáng gồng nợ tang bồng hồ thì như ta đây đã cùng với xuân gần hai chục ngoài năm mà nào thấy cái vui là gì, đặc chí là chi? Danh-phận dờ-dang, nợ duyên hờ-hắn, lèo đèo cái lo, cái sợ, cái sầu, cái thảm nó cứ khấn-khấn buộc lấy vào mình còn người sao mà nay nghiêng thế, thú thiếp, mai tấn tước thặng quyền; thung-dung kim mã ngọc đường, nô-nức loan xa phụng tâng.

Ta vì sao? Vì sao? Xuân có thấu cùng chăng? Như xuân củ rồi đây tức là xuân Canh-thân, một tay lập mấy ngôi hàng, trong đá sáng tiền ngàn, ngoài lại đông vai cánh, ầy vậy mà bây giờ xuân có thấy chưa?

Bởi vậy, xuân đến mà ta không vui, xuân về mà ta không lo, nhưng ta cũng nghĩ tình xuân, cùng ta là bạn đốn; -niên, là tình cố kết nên ta chẳng lẽ chẳng gán-gượng mua vui cho ra tình hờ hắn. Vậy thời thời này rượu thịt đây, viết mực đây, cờ dờn đây, chơi mô, chơi cùng ta, kéo buồn lăm Xuân à!!!

Lê-chơn-Tâm

Ngò cùng ông Bá-ngộ-Mai

Báo An-Hà số 193 bị nhân có nói về việc gả công tử bao và xin chur quí vị độc-giả tiếp luận về cái vấn đề: Đĩ-đực công-tử-bột, cám, bao, v.v..

Cũng trong quí báo An-Hà số 195 đọc đến khoản «Đồng thanh tương ứng» thấy cái ý kiến của ông. Bĩ-nhân rất phục, ông để tựa cho gả công-tử-bao là Bàng-Buru con Bàng-tư-Trung, hỏi: Lục-phụng-Dương đầu chẳng ra trừ khử Bàng-Buru cho an lành thứ? Ấy là lời trực ngôn của ông vậy. Ông ôi! Lục-phụng-Dương cũng muốn ra tay thủ-đoạn, e vì liên lụy. Bởi Bàng-tư-Trung đương lúc lộng quyền tung hoành thiên hạ, cực chẳng đã phải dằng lòng dóthời. Bàng-tư-Trung! Bàng-Buru! nhắc đến bĩ nhân nhớ lại lối tháng tư tháng năm năm ngoái bĩ nhân có việc đi đến chỗ quê quán của họ «Bàng» sẵn có một đám hát đương hát bao ngày, vui chơn bĩ-nhơn đến eo cho biết thấy nội trong đám hát có bốn mươi mấy sòng me và bài cao rất lớn, thiên hạ chen nhau cờ bạc cái lấy rùm tai, thấy vậy thiệt cùng là lạ, vì cờ bạc là điều quốc cấm, sao đây lại dặng tự-do. Bĩ nhân kiểm hỏi thăm cho biết, thì người đều nói ầy là sự thường, tại đây bất kỳ là đám hát nào thì Bàng-tư-Trung đều hạ lệnh cho cờ bạc dặng Bàng-Buru thủ lợi. Lại dữ chưa! chẳng rõ tại xa quận, xa thành mà Bàng-tư-Trung lộng quyền đương ầy hay là vì người sợ quyền tước của họ Bàng mà tọa thì điểm nhiên???

Rất bài ông có nói nếu muốn tuyệt trừ loài: đĩ-đực, công tử bột, cám, bao v.v..

thì bị oan phải hiệp cùng ông mà bao hiểm về phe nữ giới, vì phần nhiều tại những kẻ tráo nết lang tâm.

Lời luận ấy thiệt là bi nhân cùng đả lưu tâm, nhưng mà xét kỹ thì cũng tại phường đi-dực và mấy thứ ông từ hiệp cùng những tay tráo nết lang tâm, buôn hương bán phấn mà làm cho nhục quốc-thể, làm cho trái luân lý càng thường. Vậy bị oan còn đương ngóng trông những hàng trí thức hiện luận cho tường tất, trước nói về phường đi-dực và các thứ công tử, cùng bên phe phụ nữ, công-kính những người tráo nết lang tâm, những á buôn hương bán phấn, đường ấy họa may có tiêu trừ cái thói ấy chăng.!!!

Ít lời quê kệch, xin ông biết lòng.

Trần-quang-Minh

Bạc giấy mới

Chừng một tháng nữa đây, hàng bạc Đông-Pháp (Banque de l'Indochine) sẽ phát ra cho thiên hạ xài thứ giấy 0\$10 mới in lại. Giấy này có in số lại có chữ Quốc-ngữ và chữ Annam.

Hàng sẽ phát ra thứ giấy 1\$00 kiểu mới. Những giấy 1\$00 thì hàng sẽ đổi lại hết.

Hiện nay Nhà-nước còn đang bán tính cùng Hàng đang in ra thứ giấy bạc 2\$. Nghe đâu Hàng cũng ưng chịu. Như thế thì rất tiện cho nhơn dân trong cuộc mua bán, vì bề có tờ giấy Cent hoặc giấy Vingt, muốn đổi ra bạc mà xài thì rất cam go, có khi còn phải chịu lỗ đổi mới được.

Cái hại về xe hơi

QUAN QUYỀN TOÀN-QUYỀN BỊ RUỒI

Có tin cho hay rằng: mới đây quan quyền Toàn-quyền Le Gallen như đi dăng dân miêng Lạngson ngồi một cái ô-tô chạy trước, theo sau thì xe ông Eckert là quan Tổng-sứ Lạngson. Hai xe chạy mau như nuốt đường, xảy đến một khúc quẹo, xe ông Le Gallen tốp máy thiệt chậm, xe sau chưa thấy, phần cách nhau chẳng bao xa, không kịp ngừng, phải đi xe trước tới một cái mạnh quá làm cả hai xe đều hư hại rất nhiều, còn ông Le Gallen và tên sếp-phơ phải nhào xuống. Quan Toàn-quyền thì chẳng chi cho lắm, duy có tên sếp-phơ bị trọng vết mà thôi.

Ngoại quốc tân văn

Nữ Trang-Sư

Mới đây tại Toà Shanghai (Săng-gai) bà Rosenberg là vợ ông Rosenberg, quan lương y tại Reones, được phép lãnh chức Trang-sư và thế theo phép trước mặt ông Crépin là quan Toà. Đờn bà đường ấy, văn-minh thay!

A-LƠ-MĂN PHẢI BỒI THƯỜNG.

Theo tờ đòi ngày 22 Février rồi đây thì nhà nước A-lơ-măn phải bồi thường các cuộc tổn phí cho Nhứt-bổn là 832.774.000 yen, cho Pháp-quốc 218.541.596.420 quan và Hồng-mao là 2.542.707.360 livrès sterling, phụ thêm 7.597.832.086 quan nữa.

Nói mà chơi

CÓ VẬY MỚI BIẾT

Chị kia có tánh nhổng-nheo; một bữa

đi chợ về học lại với chồng rằng: Minh ôi...! thấy X..., xấu quá! bữa nào tôi đi chợ về gặp thấy thì cặp con mắt thấy cũng đảo lia, bởi vậy nên tôi ghét, đời nào thêm ngó cho ngay mặt thấy.

Anh chồng thì tánh hay ghen, nghe nói vừa dứ lời bèn nắm chị ta, đánh một hồi quá dữ. Vợ và tức trời và hỏi vì cớ gì? Chồng đáp: Như vậy thì mày còn xấu hơn thầy đó nữa; chắc là mày liếc thấy trước— Không! ai mà có liếc thấy cho.....

—Thế thốt gì nài vậy chứ mày không liếc người ta, sao mày thấy người ta liếc mày...???

Je

Tiếng tây trời ơi

Tại Cánhơ có một thầy kia, mỗi buổi chiều ăn mặt trang hoàng bộ coi phải thể đến, thường hay cấp ba-ton đi cùng chợ, đi một hồi một thầy cứ việc lại về một su nước-sấm cho khỏe bụng. Có kẻ thấy vậy hỏi thầy rằng: coi bộ chẳng có công lên chuyên xuống gì sao thầy đi đâu mỗi bữa thường thấy đi hoài vậy? Thầy trả lời như vậy: moi, ze vais zouer au marsé un peu, ze retourne ma maison pour dormir. Comme ça ça va bien tousjours. Hỏi nữa: Coi bộ thầy chữ nghĩa khá quá, sao không mua vài thứ như báo mà đọc...? Ô...! moi n'est-ce-pas ze l'enfous zournal! nói rồi dung vai cấp ba-ton đi tuốt....

Chết được chưa! Còn ai dám nói tiếng tây như vậy nữa không...?? Thật là "TIẾNG TÂY TRỜI ÔI" đa.

Hứa-Đỗ

Người ta nói

Người ta nói lúc nầy tại Chợ-giữa (Cánhơ) có chơi bài-cào cũng hộn. Nghe nói Hương chức làng hăm bảy, nên bọn cờ bạc nầy dời nhà nầy mai dời nhà kia, có khi chúng nó đem nhau ra sau vườn sau mà gẩy sòng, đặng động-dụng chúng nó chạy cho dễ.

Người ta nói nếu hàng trí-thức trên trước trong tỉnh Cánhơ đem lòng sốt-sắng lo lập Hội Nghì-la-trùng thì sẽ có nhiều người xin vào hội. Hiện nay, phần đông như là kẻ ở Châu-thành đang ngóng coi Hội định ngày nào nhóm mà bàn tính các điều-lệ của Hội.

Người ta nói: tại làng Tân-Uyên (Bienhoa) có một tên lính hay chữ, mới vào lãnh việc chưa được bao lâu mà tánh tình lỗ mãng, kiêu-ngoa, những kẻ có việc đến, đều chắt lưỡi lắt đầu, thậm chí với người ngoài, thì lính ấy cũng bày tuồng khó chịu.

Nó thường rảo đầu làng, cúi xóm, kiểm-ăn cùng ban đêm đi đón những xe cũi lậu, mà thâu tiền. Ước gì người có quyền thế nên chăm nom lấy nó cho lắm, bấu như nó làm đều chi phạm luật pháp, thì nên đuổi nó ra, vì nếu để vậy thì chẳng khác nào nuôi loại địa ao, nó rút-rĩa nhưn dân khó chịu.

Có bán

Tại Garage Central de l'Ouest Cánhơ

5 Cái xe hơi mỗi cái giá 3.900\$

2 cái biệu Mitchell 6 máy

1 " " Chalmer 6 máy

1 " " Davis 6 máy

1 " " Réo 6 máy

No béo gì nà

Mỗi buổi sớm mai nơi đám chợ đông, thường thấy nhiều cậu ăn mặt bánh bao, đồ nhiều đồ cùng-xá, giầy thêu, nón lều, v.v... lại chen lẫn vô mấy đám đèn bà con gái đang mua thịt cá, dặng có ý cạ đi chơi... Ế, no béo gì mà làm mừng đó nà..., bỏ, bỏ đi bờ trầu-tỏ.

Hứa-Đo

Đông-pháp thời sự

Giá bạc

Thứ sáu... ngày 25 Février... 6 f 25
Thứ bảy... ngày 26 Février... id
Chúa nhật... ngày 27 Février... id
Thứ hai... ngày 28 Février... 6 00
Thứ ba... ngày 1 Mars... id
Thứ tư... ngày 2 Mars... id
Thứ năm... ngày 3 Mars... id

Giá lúa

Lúa chở đến nhà máy mỗi tạ 100 kilos là:
Thứ sáu ngày 25 Février 3\$15 tới 3\$35
Thứ bảy ngày 26 Février 3 15 tới 3 30
Chúa nhật ngày 27 Février id
Thứ hai ngày 28 Février id
Thứ ba ngày 1 Mars... id
Thứ tư ngày 2 Mars... id
Thứ năm ngày 3 Mars... 3 20 tới 3 45

cantho

SÔNG ME CAIRANG

Vụ sông me ở Cairang bị bắt (An-Hà số 200 có nói), ngày 18 Février rồi đây Tòa Cánh thư kêu án 7 người, mỗi người 15 ngày tù (án treo) và 50 quang tiền vạ. Nghe lại trong số 7 người bị án đây thì 2 người có tiền án nên chẳng được án treo phải thọ hình lập tức. Hai người này bắt phục án Tòa Cánh thư đã cưỡng ép về Tòa trên xin xử lại.

Mytho

ĂN-CƯỚP NGÀY XUÂN

Hôm tối mồng một tết chừng 11 giờ khuya có một bọn hồ-nhân đi ghe ở ngoài sông cái kéo vô nhà Lương-Thị-Ngọc ở làng Phú-Thành; thị Ngọc thấy vậy muốn la làng: bị chúng nó cho vài bạt tai rồi mời ngồi nơi gốc cột, bắt hết hai con heo, và gà mái gà giò rồi ra sông đi mất.

Nguyễn-dăng-Nhật

(lai cáo)

vinhlong

MẤT CHIÊN VÀNG

Hôm 25 tháng chạp (2 février 1921) vợ chồng chú thấy Ky ở làng Hauh-thông đi chợ Tam-bình mua đồ tết, có dắt theo 1 đứa con gái chừng 7 tuổi lại; đeo cho nó 1 sợi giây chiến vàng 5 chỉ, bởi vô ý để cho con nhỏ nhảy cà tưng súc mất sợi chiến, chừng nhớ lại thì đã mất hồi nào nó biết.

THUA LẶN

Cung chợ Tết.—Ngày 28 tháng chạp có mấy chú ở Trung-kỳ (bèo ghe đi bán dạo, về ghé chợ Tam-bình 1 chú lên trước thấy một sòng bài 3 lá bên cạnh phố kia, chú Huế ta đứng rình một chập coi bộ dễ quá, lại thấy họ trúng rầm rầm (ấy là mới) chú ta tham tâm móc tiền đặc, song đặc cái nào nó lĩnh cái nấy, thua khĩa một hơi 16\$.00 ráo túi mà cũng chưa biết, đến chừng xuống ghe nghe họ nói «bài lặn» chừng mới hăm mật tức mình nhào dầy rầm-rầm như đặc mình dầy chết.

— Hỡi ôi! Biết lặn thì sự đã rồi, còn tin mấy đứa chim mới nũa thôi!!

H. V. T.

cholon

CON NIT QUÍ QUÁI.

Thằng nhỏ mới 15 tuổi, con của một tên lính kia, mà cả gan giếm hăm một đứa nhỏ 5 tuổi, con của lính, rồi bỏ chạy mất. Quan thấy còn khản nghiệm đứa nhỏ ấy. Quí quá quá!!

Saigon

GIẾT CHẾT

Tên sếp-qhơ Đoàn-vắc-Du làm tại hội Pacifique bị một người langsa M. B. mécanicien (thợ máy) đánh, đem vô nhà thương thì chết tốt. Nghe đầu vì một sự cãi lầy mà ra đến thế nấy. Toà còn đang tra xét.

Camau

HÀM RĂNG THIẾT BẾN

Tại làng Định-Thanh (Camau) có tên Khách kêu là chệc Ú, có một đứa con gái ước 17, 18 tuổi tên thị-Kiệm. Ngày mùng 1 Tết tối 6, 7 giờ tối, cô nẩy đi lại một nhà gần dặng chơi với trẻ cùng đồng, chừng 3, 4 chục đứa, xúm nhau đánh bài, xáy đầu có một bọm, lạ hay là quen không biết mặt, vì trên đầu anh vẫn một cái khăn bân sùm-sụp, nhảy lại chặn cô thị-Kiệm mà giựt cây kiền vàng, song cũng rồi cho anh, làm sao mà Thị-Kiệm nẩy cần tiền một ngón tay cái tới lác-léo ngoài, ngậm trong miệng dặng kiền rồi thì anh ta dặng mất, còn thị-Kiệm cũng chưa hay là cần dặng ngón tay, thăm ngờ là con ốc kiền mà thôi, khi chị ta la làng xóm bị kẻ giực kiền, thì thiên hạ chạy đến thấy miệng chỉ dầy những máu và ngậm lại, biểu chỉ há miệng coi, chỉ đáp rằng: nó giựt kiền tôi, tôi còn cần dặng con ốc kiền đây, nói rồi nhả ra. Người ta lấy coi, thấy ngón tay cái đứt tiện xương ai nấy đều hết hồn, tri

hồ lên, chạy báo hương quân-sáng ngày đem lại nhà Công làm khai báo; ngón tay cái ấy để trong ve ngậm rượu, hầu tra vấn. Thiết anh bọm nào đây chắc từ đây phải đi biệt xứ Định-Thanh.

Nguyễn-minh-Văn (lai cáo)

NAM-VIAN

LÊ KHANH THÀNH NHA BÀN

Nhà bản «Industrielle du Chine» lập tại Nam-vian đã xong, nên ngày 12 Février ông chủ-bàng có mời các viên quan quới chức đến dự một tiệc rượu Champagne, gọi là lễ khánh-thành.

vinhlong

THẤY CHÙA GAN QUÁ

Ông Kiết-ma ở chùa Lăng-tăng (Tam-bình) tưởng khi các sư cũng từng mồng sanh ngài là một người hảo hớn trong đạo nghệ, chẳng cần nói chư sư cũng rõ. Bởi vậy Ngài có viết 1 câu liên ở cửa sau chùa ngó ra hạn liêu như vậy:

Vô vô thiết tả năng lưu khách;

Sắc bất ba đào dị nịch nhơn.

Coi 1 câu liên đó cũng đủ rõ cái bản tâm của ngài, chẳng luận nói dòng dài cho choán giấy.

Đây xin thuật việc quá gan của ngài cho khán-quan trông xem. Số là ngày 15 Janvier 1921 buổi mơi. Ngài lấy cái Tranh-dục chân nạm con c... tay kia cầm dùi-dục đóng xuống bức lla thẳng nhỏ, máu phung có giọt, nhào chết giết nhờ trẻ đi báo nên quan thấy thuốc ở Tam-bình đem thuốc hàng qua cùng kíp, hàng lại được, cứu Ngài khỏi chết, nay lành mạnh như thường.

Có kẻ đến thăm hỏi bởi sao mà ra việc... ngài trả lời: tại quí dục quá, nên phải trừ căng đi. Tự hậu chắc là ngài cũng nên xé câu liên ấy và bỏ cái tranh dục kia đi, vì nếu để thì cũng chẳng dùng vào đâu, mà lại sợ có nơi cho bôn đạo

VINH-XUÂN, Huỳnh-Anh,

Oan truyền Ngọc-Hạnh

(Lục vì tình)

par Trương-quang-Tiền

III

(Tiếp theo)

Dầu cho chước quí mưu thần:

Đến phong trần cũng phong trần như ai

Nói vừa giứt tiếng, chàng bèn liên con dao, hai tay ôm riết Ngọc vào mình, ôi thôi nói mừng này biết lấy gì cân, kẻ đòi má cho phỉ tình ao ước.

Chàng đợi tỏ, cũng biết lúc này chàng mà đặng bit chúc hơi thừa của Ngọc đây, thời dường như cõi sạch tấc lòng, nhẹ nhàn hết sức. Cùng nàng giao mặt, oái oái thương tâm, từ bao giờ đến bây giờ, thật chính lúc này là lúc nó dón dập chửa chan; bởi vậy cho nên: nếu muốn lòa về suốt cái tâm-tính của chàng ra, thời tương cũng không sao tỏa được.

— Ngọc rằng: Cuộc trăm năm là khi chàng dư chán —. Có chi mà phòng vội; vậy xin chàng dang ra cho thiệp tỏ cạm lời, và chẳng thiệp cùng chàng tuy là lòng trong như đá, nhưng mà ngoài mặt còn e, lại thêm chàng phải thói nguyệt hoa, nếu mà chàng quá thương thiệp, ôm-âm thiệp, kẻ mặt bắt tay thiệp đang lối bán lộ như vậy, thời thiệp e cho mặt thế trông vào, mà bụng thế không bầu xét nét.

Chi bằng— chi bằng: Chàng bày dằn lòng xuống, cùng thiệp đi đến nhà quen, nơi ấy vẫn người, thời chắc rằng: đôi ta sẽ tiện bề hàn-hỷ sự duyên, cùng bày tỏ cạm lời vàng đá —. Dứt lời, Thu cái đầu suy nghĩ, ngơ ngẩn như say, nửa không dành cho Ngọc rời tay, nửa lại sợ ngó: dấy bất tiện. Bởi vậy

cho nên: bụng thì tính lui tính tới, mà mình thì chẳng chịu rời oàng, đôi mắt chằm-chằm ngó má hồng; thỉnh thoảng lại cầm đến bàn tay nung-niêu; ôi! bàn tay mềm lụng, mấy ngón đeo cà trạ nhận ngọc-xoàng; ngọc chiếu ánh sáng trưng, ngọc đã dành vô giá.

— Rằng: Mình ôi! vẫn biết vì mình thương tôi nên phàn vậy, nhưng mà xét suy cho cùng lý cũng đau lòng; chớ chi buổi trước mà mình đã biết đến tôi, thời có đâu ngày nay, tôi phải ra thân thể như vậy, cho trông đến cô-cây mà tôi-thẹn. III Phận tôi lúc này, khác nào như heo bọt, linh đình sóng dập gió dổi, nếu mà tôi không ngịch ý mình, cùng nhau đi đến nhà người, thì chi khỏi tội nghiệp cho thân mình, mắc lấy tiếng đời dị-nghị.

— Khéo thời thời tình nghĩa cùng nhau, đặt ra chẳng thương, chẳng tương, chẳng biết đến nhau mà rằng, chớ như với nhau đá nặng nguyên non nước, giữ dạ sắt son rồi, thiệp tương: đầu gối đầu gối kiết đến đến, thời cũng phải đem vàng đá mà liêu với phận. Chàng cần tỏ đồng-dãi, thiệp xin phàn tác cùng chàng, rằng: kể từ đây thiệp dãi thương chàng vậy xin chàng hãy thương lấy thiệp, nghe theo thiệp, tương lời thiệp, đừng ngịch ý thiệp nữa chi, mà ra nỗi nợ duyên hờ hãn.

Thu vừa nghe đến đó, lòng riêng khắp khởi mừng thầm, mừng ngày nay gương bề lại lành, mừng lắm, mừng nói chẳng ra lời, mà thật vậy: làm buổi ai cũng mừng, mừng này bỏ đau ngấm ngày trước. Bởi vậy nên: lúc bấy giờ chàng mới chịu rời mình Ngọc, nhưng cũng còn với hun thêm ít cái, miệng

cười chum chim, đôi mắt hơi liết Ngọc, và rằng: Nhớ, nhớ nghe mình! cái huu này là cái hun mà nó đưa hết sự oán thù, bầu rước cầu ân-ái.

Tuổi thời mình cứ việc bước lên xe, cho tôi kéo đi mau, kéo đưng trò chuyện này giờ, tôi đây còn phải sáu chơ, hướng-chi-mình, lẽ nào không mỗi cẳng.

Ngọc vâng ý bước chơn lên, Thu nắm gọng chạy như bay, lạ chọi sắc hồng-nhan không thuốc mà mê, lúc ấy không biết có cái ma-lực gì mà nó xô đẩy, chàng mạnh quá, làm cho chàng chạy đồ mồ hôi chừng nào thì lại tưởng tượng dường như một giọt nước liền, nó rười mát thân mình chừng ấy. Vừa chạy vừa ngó lại đằng sau, Ngọc thấy vậy mừng-thắm, chắc ý rằng: kiến trong miệng chén có bỏ đi đâu. Ta nhưt nguyên cùng mi, thế nào cũng: làm cho nhìn chẳng dặng nhau, làm cho dầy-dọa cắt dẫu chẳng lên; làm sao cho trông thấy nhàn liền, cho cái người: theo khuỷu rồi má hương biết mặt. Nghĩ vậy mà miệng cứ chum-chiêm cười; loại thay! lúc chạy đến mấy chầu đường, có ánh đèn khi, bóng vội sáng trưng, Thu vội mặt lại nhìn nàng; ôi thôi nhìn không mánh nắn, nhiều càng như đại như ngày; cái vẻ cười thật đáng cho là sắc-sảo mánh mà, mười phần vẹn-về.

Lặng môi đồ ấy, nét mày xanh này, nó làm cho mấy đoạn ruột của hai Thu lăm lăm quặn gò, luôn khiến cho Thu thăm nói. Thật là:

Đã dành quốc-sắc thiên-hương,

Giá này dẫn đức nhà vàng cũng nên.

(Sẽ tiếp)

Trường sơ-học Vô-văn

(cantho)

Trường này lập ra hồi Février 1918. Qua kỳ thi khoa Sơ-học Juillet 1920, có cho 3 trò ra thi thử, thì 2 trò đậu: là 1° Biện-văn-Bôn, 2° Huỳnh-văn-Lầu.

Không còn mấy tháng nữa thì tới kỳ thi (tháng Juillet 1921) nên kể từ 1er Mars 1921, chủ trường định riêng ra hai thầy giỏi, siêng năng và tuần tra việc dạy thi, đặng lo dạy cán lớp nhưt và lại có ông đốc học là M. J. Đức chỉ vẽ và dạy giúp nữa.

Mấy ngày thứ năm, học trò lớp nhưt không có nghỉ nữa; giờ học mỗi ngày thêm nhiều, giờ chơi bớt.

Trong mấy giờ dạy thêm nói đây, mấy trò lớp nhì và lớp ba được phép vào ngồi làm thỉnh, lẳng lẳng mà nghe.

Lệ luật nhà trường và giá tiền học, đã rao trong AN-HẠ ngày 17 Février 1921; và như ai gởi thơ xin coi cho biết, thì chủ trường sẽ gởi cho liền.

Cantho, le 23 Février 1921

VO-VAN-THOM

Sách «Thường-Dụng»

Sách này dạy cách làm các thứ giấy tờ theo phép, cách lập hương hỏa, phá hương hỏa, tờ bán đất, tờ mua, mãi lai thực trâu bò, nhà, cửa, v.v.:.....

Nhiều đoạn hữu ích kẻ chẳng cùng.

Vậy xin chư ông mua mỗi người một cuốn, để trong nhà phòng khi hữu sự. Có trữ bán tại Nhà-in Hậu-Giang (Imprimerie de l'Ouest) Cantho, giá 2\$00 một cuốn phụ thêm 0\$24 tiền gởi.

Ai muốn mua, xin gởi thơ và mandat cho Trần-đạc-Nghĩa, Quản-lý nhà-in Hậu-Giang Cantho, thì sách sẽ gởi lại lập tức.

Cáo bạch

Chúng tôi có một tiệm hiệu là "TÂN-
HÀ-LONG" tại đường d'Adran số 115
nằm dọc đường Olier số 1 để sửa đèn
Lito Ludi đèn Manchons xe máy,
số, máy đánh chữ, máy hát và máy bơm,
bộ g cùng các thứ đồng hồ, vân vân.
Liệu có bán: Manchons, Carbur
và lău Essence. Những thợ và máy mới
sắp lại tại tiệm làm được các việc theo
ý quý ông giao cho chúng tôi. Mỗi khi
quý quan có đám tiệc chỉ mà muốn
chương đèn trong nhà cho sáng thì húng
tôi cũng lãnh làm được; miêng là ch
chúng tôi hay trước.

Thơ và mandat xin đồ như vậy
Nguyễn-văn-Chu
115,—Rue d'Adran
Saigon

Tiệm khắc con dấu

Kính trình cùng quý khách dặng rõ:
tiệm tôi trước ở số nhà 85 đường Catinal
và số 130 đường Pellerin, nhờ ơn lực
châu chur quán từ chiều cổ thì công-
nghệ của tôi đã thành hành bấy lâu nay
Vây tôi đã dọn lại số 96 cũng đường
Pellerin vẫn chuyên nghề khắc con dấu
đồng, cao-su, bán-đồng, bán đá cẩm
thạch để mộ, có bán đủ các thứ con dấu

Tây gọi lại, như là Dateur, Numéro-
teur, Folioleur, Compositeur, etc...v.v.

có bán đồ phụ tùng theo cuộc con dấu
giá rẻ đồ tốt mà làm mau, có in Catalo-
gue để gởi cho quý khách nếu quik hách
muốn cần dùng kiểu nào thì xin gởi thơ
cho tôi lấy Catalogue lựa kiểu mà dùng
tôi sẽ hết sức làm cho vừa ý các quý
khách.

TRAN-DUY-BINH
Graveur—96Rue Pellerin—Saigon

An Phong

Bijouterie-soieries de Chine
et du Tonkin
CAOLANH

Kính trình cùng lực châu Quý khách
dặng rõ: tiệm tôi mua bán hơn năm năm
bán ròng hàng tàu, những là vân xuyên
lánh nhiều, cũng là hàng vườn, nhuộm
đen điệu lánh thật tốt, không hề trở, tôi
chắc ý, vì tôi mua bán đã lâu, nên
tôi hết sức lựa chọn thợ nhuộm, nhuộm
tốt và hót chăm tốt, nên các nơi khác
không thể bì kịp hàng đen của tôi, và
giá tôi bán lại rẻ. Còn đồ mặc trắng như
lã: cầm châu, hoa tư các, cũng xá lực
soạn bác thảo, lực soạn thượng hải
đều có đủ thứ, còn hàng bác như, băng
the, lương-lực đủ thứ, tôi lãnh tại
Hà-nội, như quý khách muốn mua vật
chỉ dùng xin gởi thơ đến, thì tôi sẽ gởi
đó lại liền, như vị nào muốn mua nhiều
mà báo, tôi tính giá rất nhẹ, hàng tôi
gửi contre remboursement.

Cao lãnh: Nguyen-xuân-Trước
Cẩn bạch

Muốn mua mật ong

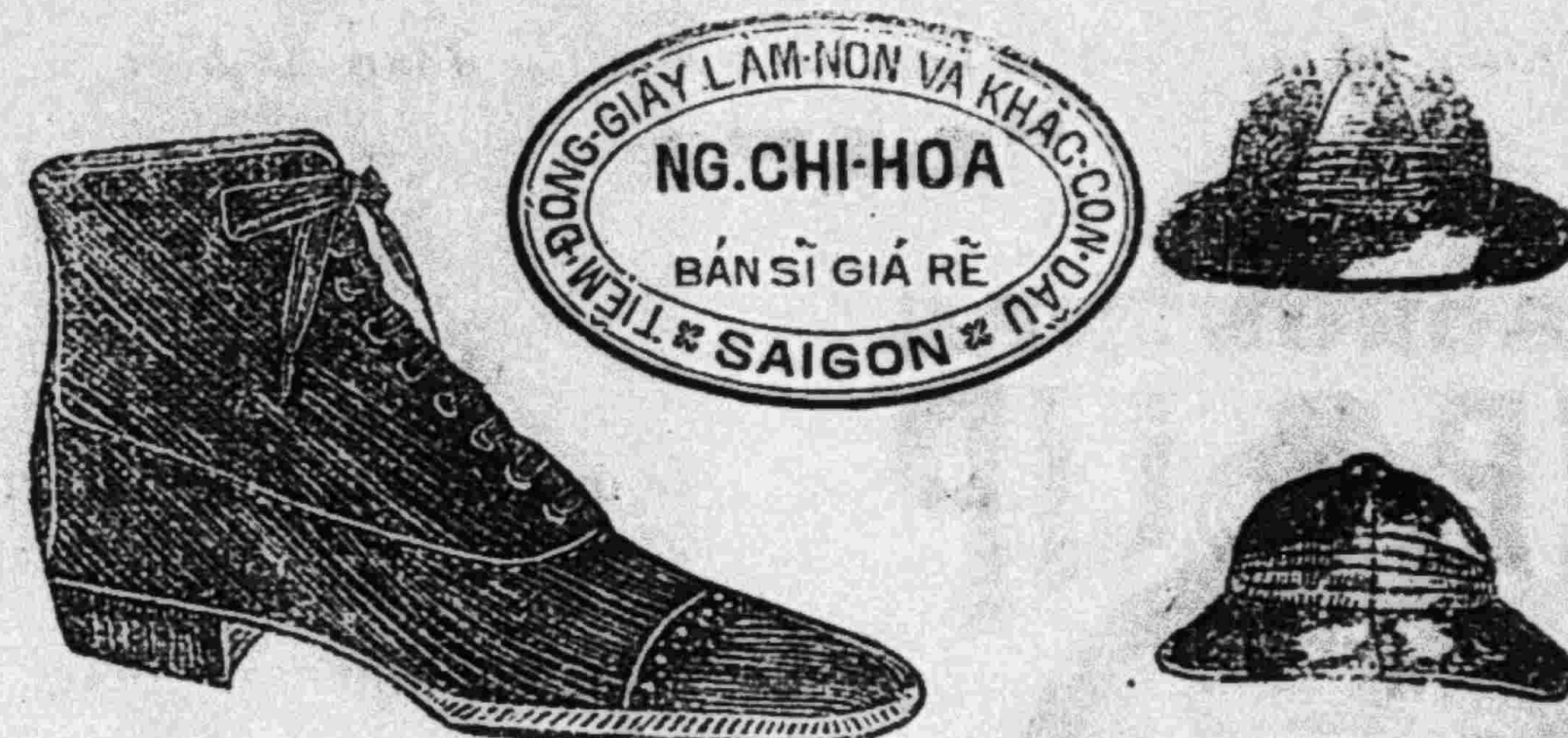
Ài có MẬT ONG muốn bán mấy tạ xin
đo nơi Bồn-quán

Ấn-quán An-hà Cánh
Kính cáo:

CÓ BẰNG CẤP CỦA HỘI ĐẤU XẢO MỸ-NGHỆ HANOI BAN KHEN
DIPLOME DE MÉRITE - EXPOSITION DES BEAUX ARTS DE HANOI 1920
Cordonnerie - Chapellerie - Tonkinoise
GRAVURE SUR MÉTAUX ET MARBRE

NGUYỄN CHÍ HÒA

83 Rue Catinat Saigon

Kính cùng QUI-VỊ dặng rõ. Tiệm tôi có 30 thợ BẮC-KỲ giỏi ĐÓNG GIÀY, LAM
NON theo kiểu ÂU-CHÂU kim thời. GIÀY đóng bằng DA-TÂY hết, NON là n bằng
CÂY-MÓP thiết nhẹ, lợp NỈ-XÂM, BỐ-TRẮNG VÀ BỐ-VÀNG đủ kiểu. Tôi cũng có thợ
KHẮC CON-DẤU ĐÓNG VÀ CHẠM MỘ-BIA DA CẨM-THẠCH ĐỂ MÃ. Tôi đã BẮN-SỈ d
LỤC-TÍNH thiết nhiều, đã có nhiều vị rất tin cậy và khen ngợi NON VÀ GIÀY của tôi
làm thiết kỹ càng và giá lại rẻ hơn chỗ khác nữa. Tôi cũng có BÁN GIÀY-BẠ DA
LẮNG GIẾP DA-LÀNG VÀ NHƯNG đồ màu GUỐC BẮC-KỲ SƠN-ĐEN QUAI- NHUNG QUI
vị xa xin viết thơ về thương nghị tôi sẽ hời Am lập tức có giá BÁN-SỈ ri ềng thiết
Xin chur tôn chiều cổ cho việc buôn bán của ĐÔNG-BANG ta được thành lợi trong
lúc cạnh tranh này tôi hết lòng cảm ơn.

NGUYỄN-CHÍ-HÒA, Kính mời

Tiệm Hòa-mỹ Cao-lãnh

Bồn hiệu có bán đủ thứ hàng tàu
hàng tây, hàng bắc, và hàng vườn
cũng có rượu tây đồ hộp đồ cần và đồ
tạp hoá, bán sỉ và bán lẻ bồn hiệu xưa
nay chuyên một nghề buôn bán, cho nên
những hàng lựa gia công lựa cạnh
chỉ kỹ-lưỡng. Và rất dày công nhuộm
lắm cho nên dùng lâu càng tốt chẳng hề
phai màu hầu chur quý vị, muốn mua đồ
bán lại, hoặc gia dụng xin gởi thơ quyết
vào bồn hiệu sẽ lập tức gởi liền khi
hàng đến chất là dặng vui lòng quý-vị.
Hàng định gởi contre Remboursement
đem bạc đến nhà thơ lãnh hàng.

Chữ nhưn: Hayan-lã-Nghĩa kính mời

Có trữ mấy món hàng
này tại Nam-Bác-Ai
Tràon

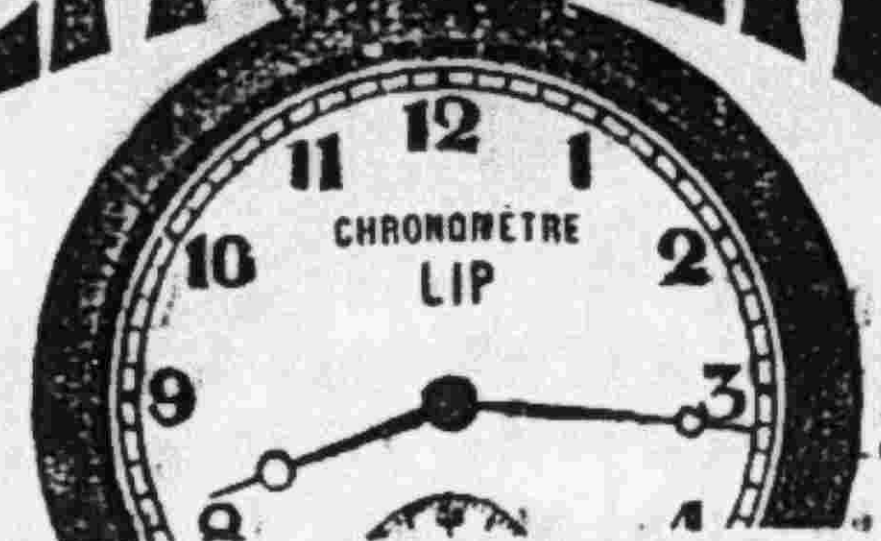
- 1— Các thứ rượu Tây, rượu Cam
Qui cực trước.
  - 2— Giày nón của Annam làm.
  - 3— Đậu hộp, hiệu Exquises, Arachides.
  - 4— Các thứ thuốc của M. Nguyễn-
khắc-Kiệm à Tam-Binh.
  - 5— Xà-bong đen, hiệu con rồng và
xà-bong con ngựa một sừng.
- Có bán thuốc: « Vạn-linh-Tế » « Nam-
hoài-tế » và « Trường-sanh linh-dược »
Có cho mượn phòng ngủ nữa, xin
đồng bào chiều cổ.

Tiệm Nam-Bác-Ai vừng vàng,
nhờ ơn quý-vị, đồn bang trường tình
Chủ tiệm NAM-BÁC-AI Lã-Mai

DỒNG HỒ HIỆU "LIP"

Đồng hồ mà người ta hay kiếm mua là đồng hồ hiệu
"LIP"

**CHRONOMÈTRE
LIP LIP**

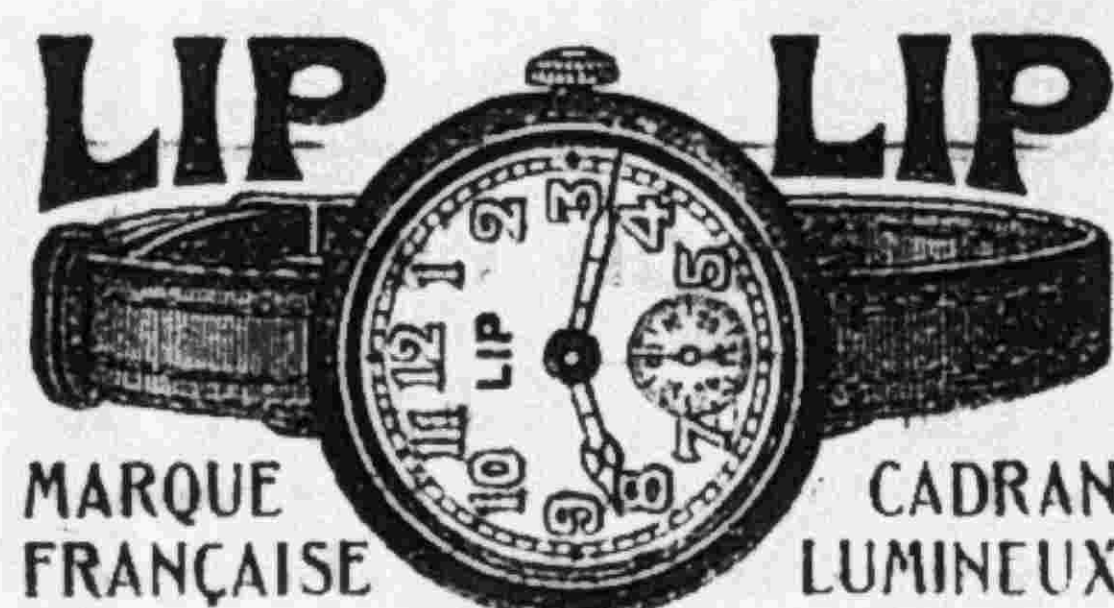
LA MARQUE FRANÇAISE
Montres de Précision
EN VENTE CHEZ LES BONS HORLOGERS
Exiger la marque LIP sur le cadran

SAO VẬY?

Vì máy nó tốt lắm, nó chạy
đúng, chắc và lâu hư, khỏi tốn
tiền sửa mãi như các đồng hồ
khác

SAO NỮA?

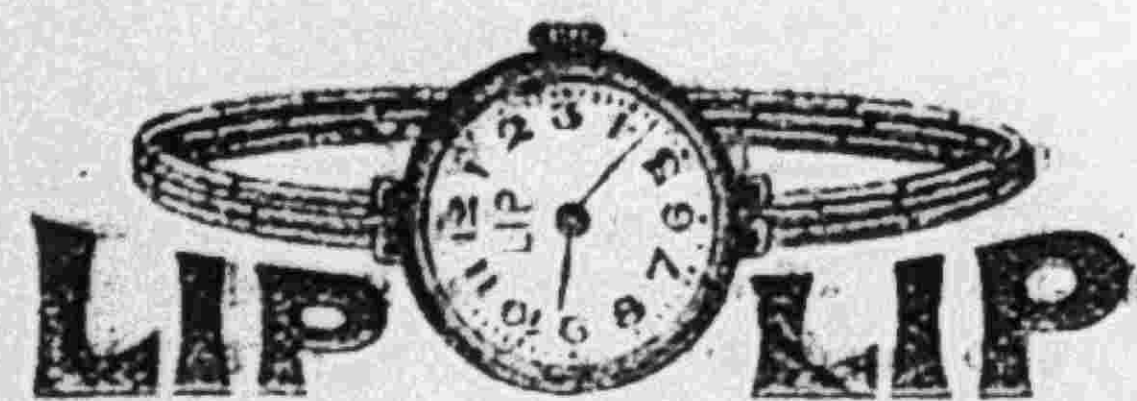
Vì nó là hiệu Langsa và giá
nó rẻ lắm.

MARKET
FRANÇAISE CADRAN
LUMINEUX
En vente chez les bons horlogers
Exiger la marque LIP sur le cadran

THIỆT KHÔNG?

Mua thử một cái dùng, hay
là hỏi thăm những người đã
sở sầm đồng hồ hiệu **LIP** thì
biết.

MONTE-BRACELET EXTENSIBLE POUR DAMES.
Plaqué or, Argent, Plaque or.
EN VENTE CHEZ LES BONS HORLOGERS
Exiger la marque LIP sur le cadran.

CÓ TRỪ BÁN TẠI:

Hàng LES GALERIES DE
LOUEST là hàng HẬU GIANG
DƯƠNG HÀNG saigon, My
tho, Cantho và tràvinh

Cac nhà Annam

TRAITEMENT ANTIPHTISIQUE
ET DES
MALADIES DE POITRINE

Aiguës ou Chroniques

Toux, Rhumes Bronchites, Crachements de sang, Affections de
Voies respiratoires Asthme, Catarrhes, Irritations de la Poitrine, etc.

PAR LE

BRONCHOSÉRUM

On trouve le **BRONCHOSÉRUM** dans toutes les bonnes
pharmacies de France et des Colonies.

Pour le gros s'adresser à:

Sogedrol, 7, Rue Jules César. — PARIS

POUR L'INDOCHINE

Pharmacie normale — H. DE MARL Saigon

Seul dépositaire

TRẠI THỢ MỘC HIỆU LƯỢT-LONG
Tự Nguyễn long Thao
Ở tại chợ Lái-thiệu

Trại thợ mộc tôi sáng tạo đã hơn 3
năm ở phía sau phố chợ, đường xe hơi
Saigon Thu-dau-mot, có đóng sẵn đủ
bàn ăn dài mặt gỗ liền từ 1m40 cho
đến 2m20, bệ ngăn 0m80 cho đến
1m15; bàn ăn ché kiểu tứ linh (long,
hải, qui, phụng), bàn ăn cửa cuốn
1,8 trạ cho đến 2 trạ, và bàn ăn mặt
đá, bàn tròn mặt cốt xấp, chường
chạm tam lan từ 1m55, có thứ 5 trạ
góc chạm giầy lá cây, bàn rượu (table
d'apéritif), bàn khách (table de salon)
bàn viết (bureau) bàn rửa mặt (table
de toilette) bàn ngủ, là áo trạ, và

áo kiêu, tủ thờ cần bệ bên tranh, tủ
kiến vẽ sơn thủy chữ ốc chữ vàng, ghế
ngồi mặt tròn, mặt trái đào, mặt dân,
và có đủ thứ đồ tiện: những là chường
đàn, đài hộp, khay, kệ, văng một, văng
hai, văng ba, văng tư hết thấy đến tam
bằng cây danh mộc, cứ theo kiểu kinh
thời trạ bên, chắc chắn và bảo giá rẻ.

Còn phía trước phố chợ có dạp 1 tên
một tiệm ngành có bán đồ thứ rượu và
đồ danh mộc thứ của thứ trạ đều có đó.

Kính xin chú-tôn quý-khách thừa diệp
nhân du xin ghé lại tiệm tôi muốn mua
đồ làm văng hoặc là đặt mầu chỉ, trạ
dọn trong nhà thì tôi sẵn lòng mầu mà
làm cho vừa ý quí ông.

NGUYỄN-LONG THAO
Chủ trại kinh cơ

HÀNG HẬU GIANG

vốn đăng 1.000.000 f

Hàng này của Lanasa và Annam hàng vốn lập tại Cánh-thơ. Có trữ đủ các thứ hàng hóa vật dụng. Nói tắt một đēr là tại Saigon có món chi thì trong hàng này cũng có.

Bán sỉ và bán lẻ. Giá rẻ mà hàng tốt. Cùng gửi hàng cho các xứ xa; ai mua món chi xin viết thư ngay cho Hàng, thì Hàng sẽ gửi hàng lập tức. Xin quý vị đến xem Hàng chơi thì rõ.

Có trữ bán:

Rượu rơm hiệu Stella

Làm rỗng bằng miá.

Có bán lẻ, bán sỉ và cho lãnh về bán lại khỏi trả tiền trước.

Hội mua bán lúa

«Nam-lợi-Mỹ» TRÀO N

Số vốn 200.000\$00 (hai mươi triệu),

Hội mua bán chắc chắn cân lường thật thà, vì nào ở xa muốn bán xin gởi lúa kiểu đến, hội sẽ đánh giá thép định giá, hoặc sai người đến thương nghị.

(Nguyễn-văn-Bổn

Quản-Lý { Nguyễn-văn-Cẩn

{ Đặng-văn-Chiêu

Sách mới

Tại nhà in Hậu-Giang (Cánh-thơ) có bán sách mới in rồi như: sách «Khuyến-sĩ ca» của M. Lê-trung-Thu thì rất hữu ích cho trẻ em, vì đặc đó là thiên nói về BỐN PHẬN CON TRẺ PHẢI CƯ XỨ CÙNG NGƯỜI TRƯỞNG THƯỢNG; còn truyện «Hồn Tơ-Nguyệt và Ngủ-Phụng Lầu» của M. Trầu-văn-Hương tích đặt để rất hay và ngộ.

Chư vị nên mua xem, trước là thấy đẹp tẻ mà chừa, sau cũng được giúp vui giầy lác.

Giá bán mỗi cuốn

sách «Khuyến-sĩ ca».....0\$25
truyện «Hồn Tơ-Nguyệt».....0 10
truyện «Ngủ-Phụng Lầu».....0 20

Ài mua nhiều sẽ đăng tính giá rẻ hơn
Nhà-in Hậu-Giang kính cáo

Xin ghé mắt

Kính trình cho lục-châu chư-quân tử rõ tại -nhà in Hậu-giang Cánh-thơ có trữ bán đồ phụ tùng như: giấy, đèn rửa hình, carton dán hình 6 1/2 x 9; 9 x 12, 13 x 18, nước thuốc rửa hình, v. v.,

Có máy viết hiệu «Smith Premier» n°10 tốt nhất hạng, máy viết hiệu «Virotyp» giá tính-rẻ luôn, xin đồng-bang chiếu cố.

Nay kính cáo.

Trần-dắc-Nghĩa.

Quản-lý: Ấn-quán An-Hà Cánh-thơ

TIỆM BÁN BÁNH MÌ

HIỆU TÂN-PHƯỚC

Đường kinh lập Cánh-thơ

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

LÀ CHỦ TIỆM

Kính lời cho quý ông, quý thấy có tiệm tôi làm bánh mì rỗng bột mì tây mua tại hàng bán bột tốt có danh tại Saigon.

Bánh của tôi mỗi ngày ra 2 kỳ: 1 kỳ 1 giờ sáng, và 1 kỳ 2 giờ chiều. Cách làm sạch sẽ, bánh thì để trong tủ kiến, có rộng nước kiến lên không dặng, rười bu không được lại khỏi ai sờ tay dơ, ai muốn mua ở nào thì chỉ người trong tiệm lấy trao cho.

Xin có lòng chiếu cố giúp bạng đồng bang trong cuộc thương mại.

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

Muốn mua mật ong

Ài có MẬT ONG muốn bán mấy tạ xin do nơi Bồn-quán

Ấn-quán An-hà Cánh-thơ

Kính cáo:

Cáo bạch

Kính tỏ cùng chư quý vị:

Tại nhà in Hậu-giang (Cánh-thơ) có lãnh in đủ các kiểu Catalogue có hình (Catalogues illustrés) như đồ phụ tùng xe máy, các thứ đèn đồ dùng trong nhà và đồ ăn bần (vaisselles).

Bản hiệu mới mua nhiều clichés tốt.

Vậy chư quý vị muốn cần dùng xin gởi thư thì bản hiệu sẽ gởi hình kiểu cho mà xem và sẽ tính giá thiệt nhẹ hơn các nơi.

Nhà-in Hậu-giang

Kính cáo

Entrepot de Vinhlong Nguyễn-thành-Điêm

IMPORTATION EXPORTATION

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Hàng tập hóa—Đồ hộp hiệu «Cassegrain»—Bánh mì hiệu «Lefevre-Utile» Rượu chác và các thứ rượu mạnh hiệu tốt. Đồ tân chế theo kiểu kiem thời: Dấu thơm—Savon «Cadum» Áo Chémises của nhà chế tạo riêng hiệu «La Mondiale»

Xe máy và đồ phụ tùng xe hơi—Vỏ xe hơi hiệu «GOODRICH»

Ở Bắc-kỳ (Tonkin) đều có lại thường hàng hóa như sau đây: Bồn chế kiểu «Tuonet»: Ghế Xích-du -- Ghế có da (Fauteuils) Ghế ngồi (chaises) và đồ để phòng khách vân vân.

Rương di tàu, đồ-nón, valises đồ vật dùng theo cuộc đi đường yên ngựa và đồ bắc kê (thầy đều bằng da thuộc)

GIÁ NHẸ HƠN CÁC NƠI—CÁCH GỬI HÀNG HÓA MAU LẺ LẮM

Nhà chánh tại Vinhlong (Thành) Đường Salicette. Tiệm ngành ở Bắc-kỳ: 90-92 Avenue Paul-Doumer Hai-phong. 13 Rue du Coton (Hàng-trống) Hà-nội.

Nhà ngủ và nhà hàng bán cơm tây

HIỆU: TÂN-PHAT-LỢI

ở đường Bđ Maspéro gần cầu tàu lục Tỉnh (SỐC-TRĂNG)

Kính thỉnh quý khách nếu có việc đi Sóc-trăng tới lộ đường xin dừng bước ghé lại nghỉ nơi tiệm của tôi: Có phòng ngủ tỉnh vì khoản khoáng, lại có quạt máy và đèn điện; tức một lời là đủ đồ cần tôi có bán các thứ rượu và cơm tây: việc nấu lại càng kỹ lưỡng vì cứ do theo cách Vệ-Sinh.

Còn như khách có muốn cần dùng cơm Annam xin cho tôi hay trước một giờ thì tôi cũng sẵn lòng làm cho vừa ý. Xin Quý-khách chiếu cố đến, tôi lấy làm thắm cảm.

Chủ nhơn: Tư Cảnh khinh mời.

Khương Thới dit Gông

178, 180 Rue Ang-Du'ong, 178, 181

Tiệm tôi có làm đồ nữ trang (bijouterie) để bán, và có bán những đồ phụ tùng xe hơi, xe máy và xe kéo xin kể ra sau đây:

Kiểm vàng neo, chuỗi bông, cà-rá, đồ làm đủ thứ. Dầu-Ếch-săng-Sên (essence Shell) dầu nhớt để vào máy xe hơi (l'huile le pour automobile) dầu để máy xe hơi (graisses pour automobile) đá thấp đèn xe hơi (carbure), vỏ ruột xe hơi hiệu tây và huê-kỳ (enveloppes et chambre à air marques Michelin et américaine) xe máy hiệu bờ-rô (bicyclettes marque leugeot) và tôi có bán đồi mới (écaillit) lược chải đầu đủ thứ và đồ của đầm (madame giầy tây, giầy (annam) dấu thơm áo thun mua bên tây lại (commandé en France).

Như các ông và các bà muốn dùng xin gởi thư đến tôi sẽ lập tức gởi (co u le remboursement) đến cho.

Nay kính

Trần-văn-Gông

Bijoutier Pnom-penh

HỒ'I DÔNG BANG

Trong xứ ta có lò đặc
một thứ rượu ngon lắm
kêu là **Rhum Stella**
làm ròng bằng nước mía

Ta nên mua rượu này
mà uống, vậy mới là tỏ
ý bình vực cái mối lợi
trong xứ ta đó.

Rượu **Rhum Stella**
này giá đã rẻ mà uống lại
nên thuộc nữa.

Mua uống rồi mới biết
SOCIÉTÉ.

des
SUCRES ET RHUMS
Cantho Cochinchine

Muôn mua xin do nơi
HÃNG HẬU GIANG
DƯƠNG HANG
Cantho, Saigon
Mytho
Travinh.

Vậy mới lợi càng ngày về tay đông chừ này.